

2020: En øjenåbner?

Helle Mathiasen¹, Institut for Naturfagernes Didaktik, Københavns Universitet

Undervisere og studerende har været udfordret siden foråret 2020, og det er de stadig her sidst på efteråret 2020. Personlige, sociale og faglige fordringer har været sat under pres.

Der har været mange teknisk relaterede problemer i forbindelse med etableringen af nødundervisningen, og teknikken har taget fokus og tid. Det er i sig selv ikke overraskende, når stort set alle på universiteterne fra den ene dag til den anden skulle deltage i "nødundervisning", et begreb, der er blevet brugt bredt i hele det danske uddannelsessystem siden foråret.

De sidste mange år har de såkaldte spydspidser og ildsjæle haft en væsentlig rolle, når det gjaldt den didaktiske udvikling, hvor fokus var på digitale medier og netmedierede undervisningsmiljøer, der kunne understøtte den studerendes læring. Med COVID-19 som præmis måtte underviserne i foråret planlægge og gennemføre undervisning i netmedierede miljøer, og det uden de fornødne didaktiske og tekniske kompetencer. En del af undervisningen blev gennemført som campusbaseret undervisning (on site), blot "tilsat strøm", og kunne med rette kaldes "nødundervisning", men der var også undervisere, der efter oplevelser med et sådant undervisningsmiljø forsøgte sig med *flipped classroom*- og *HyFlex*-organisering af undervisningen. Denne form for digitalisering af undervisningen er så at sige *risky business*, idet der grundlæggende er forskellige konditioner for kommunikation og dens opretholdelse i henholdsvis campusbaserede og netmedierede undervisningsmiljøer. Mange studerende oplevede motivationstab, frustrationer på flere niveauer og manglende mulighed for interaktion.

Den udvidede tekniske support var vigtig. Det handlede bl.a. om, hvordan platforme som fx Zoom og Teams fungerede, håndtering af videoforelæsningsformater og brug af diverse quizzes og andre digitale redskaber.

Der kom gode råd fra en mere didaktisk vinkling, der blev delt viralt. En underviser, der havde forsøgt at tage højde for rådene, kunne efterfølgende fortælle, at de ikke virkede. De studerende ville ikke tænde deres webcam og heller ikke deltage i de aktiviteter, der skulle foregå i de virtuelle grupperum. Det gav anledning til en opfordring til de studerende om at forstå vigtigheden af kommunikation og deltagelse i undervisningen både i forhold til egen læring og i forhold til at etablere og vedligeholde et frugtbart socialt system, hvor de kommunikative bidrag er et væsentligt omdrejningspunkt.

Der skal til to til en tango, hvilket også er præmissen, når undervisningen foregår online, hvor den "kommunikative båndbredde er smallere" i forhold til campusbaseret undervisning, og gestik, mimik og sociale interaktioner via øjenkontakt m.m. er svære at fange og inkludere i undervisningens kommunikation. En tango fordrer i den forstand, at studerende og undervisere interagerer kommunikativt og deltager aktivt og på den måde opretholder og udfolder kommunikationen.

Vi har ikke tidligere oplevet, at alle undervisere, uanset digitale kompetencer, skulle gennemføre netmedieret undervisning fra den ene dag til den anden. Det har givet et reservoir af erfaringer, som det danske

---

¹ Kontakt: helle.mathiasen@ind.ku.dk

uddannelsessystem ikke har haft før corona-udbruddet. Spørgsmålet er så, hvordan disse erfaringer vil kunne kvalificere undervisningen i "The post pandemic university".

Betingelser for brug af denne artikel

Denne artikel er omfattet af ophavsretsloven, og der må citeres fra den.

Følgende betingelser skal dog være opfyldt:

- Citatet skal være i overensstemmelse med „god skik“
- Der må kun citeres „i det omfang, som betinges af formålet“
- Ophavsmanden til teksten skal krediteres, og kilden skal angives ift. ovenstående bibliografiske oplysninger

© Copyright

DUT og artiklens forfatter

Udgivet af

Dansk Universitetspædagogisk Netværk